

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA
Aukštųjų studijų fakultetas
UNESCO kultūros vadybos ir kultūros politikos katedra

BAIGIAMŲJŲ MAGISTRO DARBŲ RENGIMO METODINIAI NURODYMAI

I. Bendrosios nuostatos

VDA UNESCO kultūros vadybos ir kultūros politikos katedros baigiamasis darbas turi būti orientuotas į praktinius sprendimus ir aktualias kultūros vadybos ir kultūros politikos problemas. Darbo tikslas – naudojantis studijų metu įgytomis žiniomis ir įgūdžiais pristatyti gebėjimus identifikuoti svarbią kultūros vadybos ar kultūros politikos problemą, pagrįsti jos aktualumą, t.y. naujumą vietinėje ir tarptautinėje aplinkoje.

Baigiamojo darbo dėstymo struktūra turi atitikti LR aukštojo mokslo magistratūros baigiamiesiems darbams keliamus akademinis reikalavimus („Dėl studijų pakopų aprašo patvirtinimo“ 2011-11-21. Nr. V-2212).

Tipologiniu požiūriu baigiamieji magistro darbai gali būti **teoriniai** arba **projektiniai**.

- **teorinis** baigiamasis magistro darbas yra skiriamas aktualios kultūros vadybos ar kultūros politikos problemos iškėlimui/įvardinimui, teoriniam jos pagrindimui, analitiniam tyrimui pagal studento savarankiškai pasirinktas tyrimų metodikas ir problemas, iškeltai savarankiškai studento suformuotais siūlymais, spręsti.
- **projektinis** baigiamasis magistro darbas – eksperimentinės (kultūrinės, sociokultūrinės, kultūros ekonomikos, kultūros politikos) plėtros darbas – sistemingos veiklos, paremtos moksliniais tyrimais ir per praktinę patirtį sukauptu žinojimu, rezultatas: sukurtas naujas projektas, naujas produktas, įdiegtos naujos paslaugos bei jų dokumentacija.

II. Teorinio darbo metodiniai nurodymai

Teorinio baigiamojo magistro darbo struktūra ir struktūrinių dalių turinys

Darbo struktūrą sudaro:

- titulinis lapas (viršelis),
- autentiškumo deklaracija, patvirtinanti studento darbo autentiškumą,
- įvadas,
- teorinė dalis,
- tyrimų (metodinė) dalis,
- rekomendacijų ir pasiūlymų dalis,
- išvados,
- santrauka užsienio kalba,
- santrumpos,
- literatūros ir šaltinių sąrašas,
- priedai.

Titulinio lapo pavyzdys pateiktas priede Nr.1.

Autentiškumo deklaracijos pavyzdys pateiktas priede Nr. 2.

Turinys. Jame nurodoma planinė darbo struktūra ir apimtys (puslapiais). Turinys gali būti skirstomas į skyrius, poskyrius ir skyrelius. Negalima darbo dalių skaidyti į skyrius (skyrių į poskyrius), jeigu atitinkamą dalį sudarys tik vienas skyrius (tik vienas poskyris).

Darbo skyrių ar poskyrių pavadinimai neturėtų sutapti su viso darbo pavadinimu, o poskyrių pavadinimai neturi kartoti skyrių pavadinimų.

Reikia vengti darbo skaidymo į smulkius skyrius ar poskyrius, kurių tekstas sudaro tik dalį puslapio. Tokių skyrių ar poskyrių medžiagą reikėtų dėti atitinkamoje dalyje ar skyriuje.

Turinio formos pavyzdys pateiktas priede Nr.3.

Įvadas. Įvade pristatoma darbe nagrinėjama problema, jos svarba, aktualumas ir naujumas. Motyvuojama, kodėl studentas pasirinko šį tyrimų aspektą, suformuojamas tyrimų objektas. Įvade turi būti glaustai ir konkrečiai suformuluoti darbo tikslas ir uždaviniai. Darbo tikslas turi sietis su BMD temos pavadinimu ir atspindėti tyrimo objektą.

Įvade turi būti nurodyta, kokie tyrimo metodai buvo naudojami rengiant darbą (nurodoma pagrindinė tyrimo literatūra (autoriai) ir kiti šaltiniai, mokslinės literatūros analizė ir apibendrinimas, anketinė apklausa, stebėjimas, strateginės analizės metodai, faktorinė analizė, kiti statistinės analizės metodai ir t.t.), laukiami rezultatai.

Įvade turėtų būti trumpai apibūdinta atlikto darbo praktinė ir mokslinė reikšmė. Jame taip pat glaustai išdėstoma darbo struktūra, patikslinamos apimtys bei jame naudotų lentelių, iliustracijų, literatūros šaltinių skaičius.

Įvado apimtis 3-5 psl.

Teorinėje darbo dalyje turėtų būti aptarta/apžvelgta ir išnagrinėta magistriniame darbe pasirinkta problema. Teorinėje dalyje pasirinkta problema turėtų būti nagrinėjama įjungiant konkrečią problemą į platesnį vietos bei tarptautinį kultūros politikos ir kultūros vadybos aktualių problemų kontekstą. Analizė baigiama vertinimu, t.y. išryškinamos autorių nuomonės, tyrimų rezultatai ir pan., pateikiamas studento asmeninis požiūris į nagrinėjamus klausimus. Analizėje reikia išryškinti tuos su analizuojama problema susijusius klausimus, kurie yra svarbūs, bet į juos nėra pakankamai aiškaus atsakymo. Būtent tokie klausimai sąlygoja magistranto darbo reikalingumą, aktualumą.

Teorinėje darbo dalyje parengiamos prielaidos, išeities pozicijos būsimam problemos tyrinėjimui.

Tyrimų (metodinėje) darbo dalyje nagrinėjami pasirinktai temai analizuoti taikytini tyrimo metodai ir priemonės, jų veiksmingumas, argumentuojama, kodėl autorius savo būsimiems autoriniams tyrimams vienus metodus ar metodikas atmeta, o kitas laiko priimtinomis. Šioje dalyje apibrėžiamas ir pagrindžiamas tyrimų objektas, organizacija, metodologija. Išplėtojamas visų tyrimų planas. Pateikiamas gautų rezultatų statistinis matematinis apdorojimas ir įvertinimas. Surinkti duomenys turi būti suvesti į analitines lenteles, schemas, diagramas. Lentelėse pateikiami duomenys turi būti statistiškai apdoroti (apskaičiuoti santykiniai, dinamikos rodikliai). Tekstą turi iliustruoti ir papildyti (bet ne dubliuoti) paveikslai. Duomenys, kuriais remiantis sudaryti paveikslai, turėtų būti pateikti prieduose. Svarbiausia šiame skyriuje – remiantis šiuolaikiniais tyrimų metodais įvertinti esamą situaciją, išaiškinti jos susidarymo priežastis (lėmusius veiksnius) ir atskleisti galimybes jai gerinti. Remiantis tuo kitame skyriuje turi būti konstruojamos rekomendacijos, grindžiami ir detalizuojami siūlymai, kaip spręsti iškilusias problemas ar konkrečius su jų sprendimu susijusius klausimus.

Dažniausiai naudojami tyrimų metodai aprašyti priede Nr. 4.

Rekomendacijų ir pasiūlymų darbo dalyje apibendrinami autorinio tyrimo rezultatai, pateikiama jų interpretacija, atliekama teorinių prielaidų ir tyrimo rezultatų apibendrinamoji analizė, iškeltų hipotezių patvirtinimas arba paneigimas, priežasčių ir rezultatų pagrindimas. Atskleidžiamas tolesnių, gilesnių tyrimų reikalingumas ir galimybės.

Išvados. Šis viso darbo struktūros elementas apibendrina svarbiausius teorinio darbo, magistro laipsniui įgyti rezultatus ir turi sietis su visu tyrimu ir jame pateikta medžiaga. Išvados turi atspindėti teorinėje, tyrimų (metodinėje) bei rekomendacijų ir pasiūlymų dalyse suformuotus teiginius ir išvadas.

Išvados turi parodyti pasiektą tikslą ir išspręsti įvade iškeltus uždavinius.

Išvadose nebenagrinėjami jokie klausimai, nepateikiamos citatos, nepolemizuojama. Išvadoms netinkami nekonkretūs, bendro pobūdžio pasiūlymai - „gerinti“, „tobulinti“, „stiprinti“, „plėsti“, „didinti“ ir pan., nenurodant, kaip tai daryti. Išvados turi būti konkrečios, dalykiškos ir glaustai suformuluotos.

Išvadų eiliškumas nebūtinai turi sutapti su teksto eiliškumu. Jos grupuojamos ir išdėstomos taip, kad būtų išryškinti svarbiausi atlikto darbo rezultatai. Negali būti pateikiamos išvados tais klausimais, kurie nebuvo nagrinėjami pagrindinėse dalyje. Išvadoms paprastai skiriami 2-4 lapai.

Santrauka (Reziუმė). Santrauka yra trumpas baigiamojo darbo esmės išdėstymas lietuvių bei viena iš pagrindinių užsienio kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų). Joje turi atsispindėti tokie elementai (rašomi vienas po kito):

- autoriaus vardas ir pavardė;
- temos pavadinimas (didžiosiomis raidėmis);
- žodžiai: Baigiamasis magistro darbas;
- darbo vadovas (mokslinis laipsnis ir mokslinis pedagoginis vardas, vardas ir pavardė);
- aukštosios mokyklos, fakulteto ir katedros pavadinimas;
- darbo parengimo vieta, data;
- darbo apimtis (psl.), atskirai nurodant lentelių ir paveikslų skaičių;
- po to pateikiamas trumpas darbo apibūdinimas, kuriame nurodoma:

darbo tikslas ir uždaviniai,
tyrimo metodika,
konkretūs darbo rezultatai,
pagrindinės išvados.

Santrauka neturi viršyti 2-jų spausdintų puslapių.

Santrumpos. Svarbiausių darbe vartojamų pavadinimų, žodžių, žodžių grupių ar net ištisų posakių santrumpos. Tekste pirmą kartą pavartotas žodis (kuris bus trumpinamas) parašomas pilnas, skliausteliuose įrašomas trumpinys, kuris vėliau tekste bus vartojamas nuolat, pavyzdžiui, Baigiamasis magistro darbas (toliau – BMD), toliau tekste rašoma tik BMD. Po darbo struktūrinės dalies: santrauka lietuvių ir užsienio kalbomis, santrumpų sąrašas pakartojamas.

Literatūros ir šaltinių sąrašas. Rašant baigiamąjį darbą naudojama (cituojama, nagrinėjama, paminima) įvairi literatūra ir dokumentai. Todėl darbe turi būti pateiktas naudotos literatūros (monografijų, knygų, vadovėlių, straipsnių) ir kitų informacijos šaltinių (nepublikuotų mokslinių darbų, vertimų, knygų bei straipsnių rankraščių, verslo įmonėse bei internete gautos informacijos ir kt.) sąrašas.

Literatūros ir šaltinių aprašo sudarymo pagrindinės taisyklės ir pavyzdžiai pateikti *priede Nr. 5.*

Priedai. Juose pateikiamos didelės apimties lentelės, įvairūs skaičiavimai, anketų, pagal kurias buvo atliekama apklausa, pavyzdžiai, didesnės apimties paaiškinimai, kita pagalbinę reikšmę turinti, bet pagrindinėje dalyje nagrinėjama medžiaga. Kiekvienas priedas turi turėti pavadinimą ir numerį (pvz., 1 priedas, 2 priedas ir t.t.). Į kiekvieną priedą tekste turi būti nuoroda. Priedų neturėtų būti daug, nors priedų apimtis neribojama. Jie gali būti įrašomi atskirai.

Baigiamojo teorinio magistrinio darbo vertinimas

Vertinant baigiamuosius magistrinius darbus atsižvelgiama į pasirinktos problematikos aktualumą, įsisavintų žinių kokybę bei gebėjimą tyrimų eigoje pasinaudoti skirtingų disciplinų teikiamomis galimybėmis. Turint omenyje tarpdalykinę kultūros vadybos disciplinos pobūdį šis aspektas yra itin svarbus. Ypatingas dėmesys skiriamas studento gebėjimui savarankiškai formuluoti, nagrinėti bei apibendrinti pasirinktos temos problematiką, parinkti tinkamus analizės ir tyrimų metodus, logiškai ir nuosekliai juos išdėstyti raštu. Svarbu, kad tyrime aiškiai atsispindėtų studento asmeninė pozicija, o išvados būtų paremtos reikiamais tyrimais bei juos patvirtinančiais šaltiniais (anketinių apklausų anketomis, giluminiais interviu ir kt.).

III. Projektinio darbo metodiniai nurodymai

Projektinio baigiamojo magistro darbo struktūra ir struktūrinių dalių turinys

Darbo struktūrą sudaro:

- titulinis lapas (viršelis);
- autentiškumo deklaracija, patvirtinanti studento darbo autentiškumą;
- įvadas;
- teorinė dalis;
- projektinė dalis;
- rekomendacijų ir pasiūlymų dalis;
- išvados;
- santrauka užsienio kalba;
- santrumpos;
- literatūros ir šaltinių sąrašas;
- priedai.

Titulinio lapo pavyzdys pateiktas priede Nr. 1.

Autentiškumo deklaracijos pavyzdys pateiktas priede Nr. 2.

Turinys. Jame nurodoma planinė darbo struktūra ir apimtys (puslapiais). Turinys gali būti skirstomas į skyrius, poskyrius ir skyrelius. Negalima darbo dalių skaidyti į skyrius (skyrių į poskyrius), jeigu atitinkamą dalį sudarys tik vienas skyrius (tik vienas poskyris).

Darbo skyrių ar poskyrių pavadinimai neturėtų sutapti su viso darbo pavadinimu, o poskyrių pavadinimai neturi kartoti skyrių pavadinimų.

Reikia vengti darbo skaidymo į smulkius skyrius ar poskyrius, kurių tekstas sudaro tik dalį puslapio. Tokių skyrių ar poskyrių medžiagą reikėtų dėti atitinkamoje dalyje ar skyriuje.

Turinio formos pavyzdys pateiktas priede Nr.3A.

Įvadas. Įvade pristatoma projekto koncepcija, jos svarba, aktualumas ir naujumas kultūriniu ir vienu ar keliais papildomais aspektais: organizacijos strategijos, socialiniu, ekonominiu, politiniu.

Įvade turi būti nurodyta, kokie tyrimo metodai buvo naudojami pagrindžiant projekto aktualumą/poreikį.

Įvade turėtų būti trumpai apibūdinta atlikto darbo kultūrinės ir praktinės reikšmė. Jame taip pat glaustai išdėstoma darbo struktūra, patikslinamos apimtys bei jame naudotų lentelių, iliustracijų, literatūros šaltinių skaičius.

Teorinė dalis. Šioje dalyje turėtų būti teorinių požiūriu aptarta/apžvelgta ir išnagrinėta projekto koncepcija sprendžiama problema, pagrindžiamas jos aktualumas, remiantis vietos bei tarptautinių kultūros, kultūros politikos ir kultūros vadybos aktualių analize, remiantis profesine ir kontekstualia literatūra, mokslinėmis studijomis, savarankiškai atliktais tyrimais.

Projektinė dalis. Projektinėje dalyje pateikiamas įgyvendinamo projekto aprašas.

Nurodomi projekto tikslai ir uždaviniai, projekto tikslinė/ės grupės (remiantis atliktais tyrimais motyvuojamos jų pasirinkimo priežastys), projekto įgyvendinimo planas, projekto resursų analizė, projekto finansų paieškos ir marketingo strategijos. Projekto įgyvendinimo veiklą atskleidžiantys duomenys (paraiškos fondams, laiškai rėmėjams, marketinginių veiklų derinimas ir etc.) pateikiami prieduose.

Dėl svarių priežasčių neįgyvendinto projekto atveju, arba jeigu projektas įgyvendinamas po darbo gynimo datos, remiantis pateikta informacija bus sprendžiama, ar magistrantas įvykdė sėkmingam projekto įgyvendinimui reikiamas veiklas.

Rekomendacijų ir pasiūlymų darbo dalyje įvertinami projekto rezultatai, jų atitikimas projekto tikslams, konstruojamos rekomendacijos, grindžiami ir detalizuojami siūlymai, kaip spręsti projekto įgyvendinime iškilusias problemas.

Išvados. Šis viso darbo struktūros elementas apibendrina svarbiausius projektinio darbo, reikalingo magistro laipsniui įgyti, rezultatus ir turi sietis su visu darbu ir jame pateikta medžiaga. Išvados turi atspindėti teorinėje, projektinėje bei rekomendacijų ir pasiūlymų dalyse suformuotus teiginius ir išvadas. Išvados turi parodyti pasiektą tikslą ir išspręsti įvade iškeltus uždavinius.

Išvadose nebenagrinėjami jokie klausimai, nepateikiamos citatos, nepolemizuojama. Išvadoms netinkami nekonkretūs, bendro pobūdžio pasiūlymai - „gerinti“, „tobulinti“, „stiprinti“, „plėsti“, „didinti“ ir pan., nenurodant, kaip tai daryti. Išvados turi būti konkrečios, dalykiškos ir glaustai suformuluotos.

Išvadų eiliškumas nebūtinai turi sutapti su teksto eiliškumu. Jos grupuojamos ir išdėstomos taip, kad būtų išryškinti svarbiausi atlikto darbo rezultatai. Negali būti pateikiamos išvados tais klausimais, kurie nebuvo nagrinėjami pagrindinėse dalyje. Išvadoms paprastai skiriami 2–4 lapai.

Santrauka (Reziomė). Santrauka yra trumpas baigiamojo darbo esmės išdėstymas lietuvių bei viena iš pagrindinių užsienio kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų). Joje turi atsispindėti tokie elementai (rašomi vienas po kito):

- autoriaus vardas ir pavardė,
- temos pavadinimas (didžiosiomis raidėmis),
- žodžiai: Baigiamasis magistro darbas,
- darbo vadovas (mokslinis laipsnis ir mokslinis pedagoginis vardas, vardas ir pavardė),
- aukštosios mokyklos, fakulteto ir katedros pavadinimas,
- projekto ir darbo parengimo vieta, data,
- darbo apimtis (psl.), atskirai nurodant priedų ir paveikslų skaičių,
- po to pateikiamas trumpas darbo/projekto apibūdinimas, kuriame nurodoma:
projekto tikslas ir uždaviniai,
konkretūs darbo/projekto rezultatai,
pagrindinės išvados.

Santrauka neturi viršyti 2 spausdintų puslapių.

Santrumpos. Svarbiausių darbe vartojamų pavadinimų, žodžių, žodžių grupių ar net ištisų posakių santrumpos. Tekste pirmą kartą pavartotas žodis (kuris bus trumpinamas) parašomas pilnas, skliausteliuose įrašomas trumpinys, kuris vėliau tekste bus vartojamas nuolat, pvz., Baigiamasis magistrinis darbas (toliau – BMD), toliau tekste rašoma tik BMD. Po darbo struktūrinės dalies: santrauka lietuvių ir užsienio kalbomis, santrumpų sąrašas pakartojamas.

Literatūros ir šaltinių sąrašas. Rašant BMD naudojama (cituojama, nagrinėjama, paminima) įvairi literatūra ir dokumentai. Todėl darbe turi būti pateiktas naudotos literatūros (monografijų, knygų, vadovėlių, straipsnių) ir kitų informacijos šaltinių (nepublikuotų mokslinių darbų, vertimų, knygų bei straipsnių rankraščių, verslo įmonėse bei internete gautos informacijos ir kt.) sąrašas. (*Literatūros ir šaltinių aprašo sudarymo pagrindinės taisyklės ir pavyzdžiai pateikti 5 priede.*)

Priedai. Juose pateikiama projekto eigos dokumentacija bei projekto įgyvendinimo eigą iliustruojanti medžiaga. Taip pat, įvairūs skaičiavimai, anketų pagal kurias buvo atliekama apklausa, pavyzdžiai, didesnės apimties paaiškinimai, kita pagalbinę reikšmę turinti, bet pagrindinėje dalyje nagrinėjama medžiaga. Kiekvienas priedas turi turėti pavadinimą ir numerį (pvz., 1 priedas, 2 priedas ir t.t.). Į kiekvieną priedą tekste turi būti nuoroda.

Baigiamojo projekto magistro darbo vertinimas

Vertinant atsižvelgiama į pasirinktos projekto problematikos aktualumą kultūriniu bei vienu ar keliais papildomų aspektų – organizacijos strategijos, socialiniu, ekonominiu ar kultūros politikos. Vertinamas gebėjimas įgytas žinias pritaikyti savarankiškame praktinio projekto planavime ir įgyvendinime, gebėjimas pagrįsti jo aktualumą teoriniame lygmenyje, remiantis specialybine ir kontekstualia literatūra, gebėjimas pasirinkti tinkamus analizės ir tyrimų metodus, pasirinktiems vadybiniais sprendimams pagrįsti.

Vertinimą sudaro: 50 proc. praktinis baigiamasis darbas, 40 proc. jo teorinis pagrindimas, 10 proc. – gynimas.

IV. Teksto ir baigiamojo magistrinio darbo įforminimas

- Baigiamieji magistriniai darbai pateikiami katedrai parašyti taisyklinga lietuvių kalba ir atspausdinti ant A4 formato lapų. Tekstas spausdinamas tik vienoje lapo pusėje.
  - Tekstas turi būti spausdinamas *Times New Roman 12* šriftu.
  - Orientacinė magistro darbo apimtis yra 4–5 autoriniai lankai (160 000 – 200 000 spaudos ženklų). Tai sudaro apie 60–70 A4 formato mašinraščio puslapių. Projektinio darbo atveju – 3-4 autoriniai lankai, apie 50 – 60 psl.. Iš viršaus, apačios ir dešinės paliekamos 2 cm, o iš kairės – 3 cm paraštės. Darbo priedai į minėtą apimtį neįskaičiuojami.
  - Teksto šrifto dydis – 12 pt, išnašų teksto dydis – 10 pt.
  - Tarpai tarp teksto eilučių – 1,5, išskyrus išnašas, kuriose tarpai tarp eilučių turi būti 1,0.
  - Viso darbo teksto lygiuotė – abipusė.
  - Tarpai tarp žodžių tekste turi būti viengubi. Tarpai tarp teksto simbolių turi būti įprastinio dydžio (0 pt).
  - Puslapių numeravimas – puslapių apačioje, centre, puslapio numerių šrifto dydis – 10 pt (titulinis puslapis nenumeruojamas).
  - Pirmoji kiekvienos struktūrinės baigiamojo magistrinio darbo dalies pastraipa pradeda rašyti nuo puslapio kairiojo krašto, visos kitos tos struktūrinės dalies pastraipos – atitraukiant jas nuo puslapio kairiojo krašto per 0,5-1 cm.
  - Struktūrinių dalių pavadinimai rašomi pradedant didžiąja raide.
  - Stambiausias struktūrinės baigiamojo magistrinio darbo dalis rekomenduojama pradėti naujame puslapyje. Tarp teksto pastraipos ir žemiau esančios naujos struktūrinės dalies pavadinimo, taip pat tarp struktūrinės dalies pavadinimo ir žemiau esančios tos dalies teksto pastraipos turi būti paliekamas vienos eilutės tarpas. Gausūs priedai turi būti pateikti atskiroje papkėje arba įrišti.
- Darbas turi būti pateiktas įrištas, popieriniame (2 egz.) ir CD formate.
- Projektinio darbo gynimo atveju pateikiama ir elektroninė ginamos prezentacijos versija (CD).
- Visi baigiamieji darbai ne mažiau kaip 3 dienoms iki gynimo privalo būti įkelti į VDA ETD sistemą. (Įkėlimo į ETD instrukcija pateikiama atskirame dokumente katedros internetiniame puslapyje prie informacijos apie baigiamuosius darbus.

V. Baigiamojo magistrinio darbo gynimas

Parašytas darbas atspausdinamas, įrišamas ir pateikiamas vadovui. Vadovas, susipažinęs su darbu, priima sprendimą dėl jo atitikimo keliamiems reikalavimams. Jeigu darbo kokybė yra pakankama, vadovas pasirašo jo tituliname lape. Ne vėliau kaip 10 dienų iki nustatytos baigiamojo magistrinio darbo gynimo dienos, darbas turi būti pristatytas į katedrą. Katedroje darbas įregistruojamas, nurodant gavimo datą. Po to darbas

nukreipiamas recenzentui. Recenzentas, kritiškai išnagrinėja darbą ir parašo recenziją, kurioje nurodo darbo teigiamas puses ir trūkumus, pateikia išvadą dėl jo atitikimo magistro darbo reikalavimams. Recenzija turi būti pateikta katedrai ne vėliau kaip trys dienos iki darbo gynimo. Magistrantas turi teisę iki gynimo dienos susipažinti su recenzija, kad galėtų pasiruošti atsakyti į joje nurodytas pastabas. Galutinai darbą įvertina komisija. Komisijos sudėtį ir pirmininką, katedros siūlymu, pritarus dekanui, tvirtina rektorius.

Darbas ginamas viešai, t.y. jo gynime gali dalyvauti visi pageidaujantys.

Darbo gynimo tvarka:

1. Komisijos pirmininkas pakviečia baigiamojo magistrinio darbo autorių, praneša apie jo darbo temą ir darbo vadovą ir suteikia žodį magistrantui.
2. Autorius pristato savo darbą.
3. Suteikiamas žodis darbo vadovui.
4. Pranešėjui pateikiami klausimai ir išklausomi atsakymai.
5. Suteikiamas žodis recenzentui. Jei recenzentas gynime nedalyvauja, su recenzija supažindina komisijos pirmininkas ar vienas iš komisijos narių.
6. Magistrantas atsako į recenzento pastabas ir klausimus (jei jų yra).
7. Pasisako komisijos nariai ir kiti asmenys dalyvaujantys gynime, perskaitomi raštu gauti atsiliepimai (jei jų yra).
8. Suteikiamas baigiamasis žodis darbo autoriui.

Labai svarbi baigiamojo magistrinio darbo gynimo dalis yra pretendento į kvalifikacinį magistro laipsnį pristatymas, jo turinį turėtų sudaryti tokie elementai:

- darbo/projekto aktualumas ir svarba,
- darbo/projekto tikslas, uždaviniai,
- darbo/projekto įgyvendinimo eiga,
- darbo/projekto rezultatai (išvados ir pasiūlymai),
- baigiamieji žodžiai ("Ačiū už dėmesį" ir pan.).

Priedas Nr. 1 (titulinio baigiamojo magistrinio lapo pavyzdys)

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

Aukštųjų studijų fakultetas

UNESCO kultūros vadybos ir kultūros politikos katedra

Vardas pavardė

PAVADINIMAS

MAGISTRO DARBAS

Kultūros vadybos ir kultūros politikos magistro studijų programa

Darbo vadovas doc.dr. Vardas Pavardė

_____
(parašas)

Recenzentas doc.dr. Vardas Pavardė

Vilnius, 2013

AUTENTIŠKUMO DEKLARACIJA

Aš, Vardenis Pavardenis, kandidatas VDA UNESCO kultūros vadybos ir kultūros politikos katedros magistro laipsniui gauti, patvirtinu, kad šis baigiamasis darbas paremtas mano paties tyrimais ir jame naudotasi tik tokia papildoma informacija, kuri nurodyta nuorodose, paaiškinimuose, šaltinių, literatūros bei lentelių ir paveikslų sąrašuose.

Patvirtinu, kad baigiamajame darbe nėra naudojamos kitų darbais to nenurodant ir nė viena baigiamojo darbo dalis nepažeidžia jokių asmens ar institucijos autorinių teisių. Taip pat nė viena baigiamojo darbo dalis nebuvo pateikta jokiai kitai aukštojo mokslo institucijai, kaip akademinis atsiskaitymas ar siekiant gauti mokslo laipsnį.

Vardas, pavardė, parašas

Teorinio baigiamojo magistrinio darbo

TURINYS

ĮVADAS

1. ...SKYRIUS (*teorinė dalis*)
2. ...SKYRIUS (*tyrimų (metodinė) darbo dalis*) (gali būti skaidomas į poskyrius, žr. apačioje)
  - 2.1. ... Poskyris
  - 2.2. ... Poskyris (jų skaičius skiriamas pagal poreikį; poskyris gali būti skaidomas į skyrelius, žr. apačioje)
    - 2.2.1. ...Skyrelis (jų skaičius skiriamas pagal poreikį)
    - 2.2.2. ....Skyrelis
  - 2.3. ... Poskyris
  - 2.4. ... Poskyris
3. ...SKYRIUS (*rekomendacijų ir pasiūlymų darbo dalis*)
  - 3.1. ... Poskyris
  - 3.2. ... Poskyris

IŠVADOS

SANTRAUKA / SUMMARY

SANTRUMPOS

ŠALTINIŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

PRIEDAI

1 priedas.

2 priedas etc.

Projektinio baigiamojo magistrinio darbo

TURINYS

ĮVADAS

1. ...SKYRIUS (*teorinė dalis*)
2. ...SKYRIUS (*projektinė dalis*) (gali būti skaidomas į poskyrius, žr. apačioje)
  - 2.1. ... Poskyris
  - 2.2. ... Poskyris (jų skaičius skiriamas pagal poreikį; poskyris gali būti skaidomas į skyrelius, žr. apačioje)
    - 2.2.1. ...Skyrelis (jų skaičius skiriamas pagal poreikį)
    - 2.2.2. ....Skyrelis
  - 2.3. ... Poskyris
  - 2.4. ... Poskyris
3. ...SKYRIUS (*rekomendacijų ir pasiūlymų darbo dalis*)
  - 3.1. ... Poskyris
  - 3.2. ... Poskyris

IŠVADOS

SANTRAUKA / SUMMARY

SANTRUMPOS

LITERATŪROS IR ŠALTINIŲ SĄRAŠAS

PRIEDAI

1 priedas.

2 priedas etc.

Dažniausiai BMD naudojami tyrimo metodai

Empirinis tyrimas – tai reikalingos informacijos gavimas, esant kontaktui tarp tyrėjo ir tiriamo objekto. Yra du pagrindiniai empirinio tyrimo metodai – stebėjimas ir eksperimentas.

Stebėjimas – toks pirminės informacijos rinkimo metodas, kuris pasireiškia iš anksto suplanuotu ir sistemingu faktų, kuriuos galima kontroliuoti ir tikrinti, suvokimu ir registracija. Atlikdamas stebėjimą tyrėjas nežino atsakymo į keliamą klausimą. Tuo tarpu *eksperimente* galimas atsakymas į keliamą klausimą dažnai suformuluojamas hipotezėje. **Eksperimentas** grindžiamas tiriamų grupių palyginimu, kai vienai iš jų daromas skirtingas poveikis arba kai tiriamosios grupės nevienodai veikiamos nepriklausomo kintamojo. Po to matuojami pasekmių (pokyčių) skirtumai tarp grupės, kuriai darytas kryptingas poveikis, ir kontrolinės grupės.

Duomenys tampa prasmingi tik tada, kai lyginami su kitais duomenimis arba su tam tikra teorija. Dauguma duomenų statistiškai sugrupuojami pagal kurią nors teoriją. Taip apibendrinti duomenys vadinami **antriniais** (pvz., vidurkiai, dažniniai rodikliai, koreliacijos ryšiai ir kt.).

Tyrimuose plačiai naudojamas **metaanalizės metodas**. Tai toks tyrimo būdas, kai iš daugelio kitų tyrėjų duomenų nagrinėjimo daromos naujo lygmens išvados, kurių nepadarė ar negalėjo padaryti minėti autoriai todėl, kad jiems dar nebuvo žinomi kitų tyrėjų gauti rezultatai.

Hipotezė – tai iš literatūros ir faktinės medžiagos preliminarinių apibendrinimų formuluojama (sukuriama) mokslinė prielaida arba mokslinis spėjimas, kuriuo bandoma nusakyti numatytus tirti nežinomus reiškinius, jų priežastinius ryšius ir kt. Remiantis hipoteze, apibrėžiama tyrimo koncepcija (pagrindinė idėja), konkretizuojamos tyrimų kryptys bei pasirenkami reikalingi tyrimo metodai. Taigi hipotezė yra mokslinio pažinimo forma, išreiškianti moksliskai pagrįstus, tačiau dar nepatvirtintus ir nepatvirtintus naujus dėsningumus, priežastinius ryšius, objektus ir jų struktūras bei savybes. Hipotezę visada reikia patvirtinti tyrimais. Hipotezė gali būti patvirtinta ar paneigta. Hipotezės paneigimas tyrimų būdu taip pat yra mokslinis rezultatas.

Pastebėtina, kad hipotezės nėra tiesiogiai išvedamos iš faktų, o sukuriamos remiantis faktais.

Hipotezės gali būti aprašomosios ir aiškinamosios. Aprašomosios hipotezės nagrinėja galimus reiškinių ryšius. Jomis siekiama atsakyti į klausimą „kaip?“. Aiškinamosios hipotezės nagrinėja minėtus ryšius sąlygojančias priežastis – jomis bandoma atsakyti į klausimą „kodėl?“. Hipotezės taip pat skirstomos į indukcinės ir dedukcinės. Antai indukcinę hipotezių pagalba iš atskirų faktų logiškai samprotaujant mėginama padaryti apibendrintas išvadas, kurios vėliau bus patvirtintos ar paneigtos tyrimo būdu.

Neretai MTD bei magistrų darbuose daroma klaida – formuluojamos hipotezės, į kurias atsakymai yra aiškūs net be mokslinių tyrimų.

Literatūros sąrašas ir šaltiniai

- Literatūros sąrašė nurodomi visi rašytiniai šaltiniai, kuriais buvo vadovaujama rašant baigiamąjį magistrinį darbą.
- Literatūros sąrašas išdėstomas naujame lape, po išvados ir tekste pateiktų lentelių ir paveikslų bei naudotų santrumpų (pateikiamų abėcėlės tvarka) sąrašo.
- Literatūros sąrašė turi būti nurodyti visi rašytiniai šaltiniai, kurie yra nurodyti baigiamajame magistro darbe (tekste ir išnašose); ir literatūros sąrašė negali būti nurodomi rašytiniai šaltiniai, kurie nėra nurodyti rašto darbe (tekste ir išnašose).
- Literatūros sąrašė abėcėlės tvarka (pagal autoriaus pavardės pirmąją raidę, o jeigu autorius nenurodomas – pagal šaltinio pavadinimo pirmojo žodžio pirmąją raidę) pateikiama darbo eigoje naudota specialioji literatūra (monografijos, komentarai, vadovėliai, kitos knygos ir pan.) ir spausdintiniai tęstiniai leidiniai (žurnalai, laikraščiai, daugiatomiai leidiniai ir kiti tęstiniai leidiniai).
- Elektroninių leidinių bei šaltinių sąrašas pateikiamas po spausdintų leidinių sąrašo.
- Kitų darbe naudotų nepublikuotų dokumentų ir šaltinių sąrašas pateikiamas literatūros sąrašo pabaigoje, po elektroninių leidinių sąrašo atskiriant pavadinimu “Šaltiniai”.

Spausdintinės monografijos

- Nurodoma autoriaus pavardė – rašoma didžiosiomis raidėmis, po pavardės prieš vardą ar inicialą dedamas kablelis, o po vardo – taškas. Po kablelio nurodomas autoriaus vardas (mažosiomis raidėmis, išskyrus pirmąją vardo raidę) arba tik pirmoji vardo raidė. Jeigu kūrinio autorius yra ne vienas, bet ne daugiau kaip trys asmenys ar kolektyvai, reikia nurodyti visus; po kiekvieno asmenvardžio dedamas kabliataškis. Keturių autorių kūrinio atveju nurodomas pirmasis autorius, po kablelio kursyvu prirašant „*et al*“.
- Nurodoma kūrinio antraštė (pavadinimas) – rašoma mažosiomis raidėmis kursyvu. Po antraštės dedamas taškas.
- Nurodoma kūrinio paantraštė (tai duomenys, paaiškinantys antraštę, informacija apie leidinio tipą, žanrą, paskirtį, rengėjus ir kt.). Paantraštė nurodoma *tik tokiais atvejais*, kai siekiama aiškumo ar identifikavimo (pvz., vadovėlio atveju). Prieš paantraštę dedamas dvitaškis.
- Nurodoma kūrinio laida (leidimas), kuri pateikiama nurodant leidimo skaičių ir sutrumpinimą ta kalba, kuria parašytas naudojamas kūrinys (pvz., 2-asis leid., 3rd ed.). Po šių duomenų dedamas taškas.
- Nurodomi leidinio išleidimo duomenys:
  - (a) išleidimo (publikavimo) vieta. Rašoma originalo kalba kaip kūrinyje. Po išleidimo vietos nurodymo dedamas dvitaškis.
  - (b) leidėjas. Leidėjo įvardijimas gali būti rašomas ne visas arba sutrumpinimas. Tai neprivalomas nuorodos elementas. Jeigu kūrinyje yra keli leidėjai, rašomas išryškintas, o jeigu leidėjai pateikiami vienodai, rašomas pirmasis. Po leidėjo dedamas kablelis;
  - (c) išleidimo data. Rašoma kaip nurodyta kūrinyje. Jeigu išleidimo data nenurodyta kūrinyje, rašoma frazės „*sine anno*“ santrumpa („s.a.“). Po išleidimo datos dedamas taškas;
- Nurodoma dalies, tomo konkretus skaičius. Po jo dedamas taškas.

Spausdintiniai tęstiniai leidiniai (žurnalai, laikraščiai, daugiatomiai leidiniai ir kiti tęstiniai leidiniai):

- Jeigu straipsnis naudojamas iš spausdintinių monografijų (knygų ir daugiatomių leidinių, įskaitant rinkinius) Prieš šaltinio, kuriame išspausdintas naudojamas straipsnis, autoriaus pavardę rašomas žodelis “In”.
- Nurodoma šaltinio, iš kurio naudojamas straipsnis, antraštė. Rašoma mažosiomis raidėmis, išskyrus pirmojo žodžio pirmąją raidę, ir kursyvu. Po antraštės dedamas taškas, o periodinių leidinių atveju – kablelis.
- Nurodomi išleidimo metai, numeracija (periodinio leidinio atveju), straipsnio puslapiai.

Leidinių rašymo literatūros sąrašė pavyzdžiai:

Monografijų, vadovėlių ir pan. leidinių:

- 1) Drucker, Peter F. *Valdymo iššūkiai XXI amžiuje*. Vilnius: Goldratt Baltic Network, 2004.
- 2) Hill, L., et al. *Creative Arts Marketing. European Community Trade Mark*. 3rd ed. Amsterdam: Elsevier Buttersworth Heinemann, 2003.

3) Neverauskas, B; Stenkevičius, V; Černiūtė, I. *Projektų valdymas*: mokomoji knyga. Kaunas: Technologija, 2004.

Straipsnių iš spausdintinių monografijų (knygų ir daigiatomių leidinių, rinkinių):

Alperytė, Irena. Iš kultūros rinkodaros pradžiamokslio. In *Meno aritmetika. Kultūros vadyba Lietuvoje*: sudarytojas Edmundas Žalpus. Vilnius: Tyto Alba, 2004, p. 79-97.

Straipsnių periodiniuose leidiniuose (žurnaluose ir pan.):

Skudutis, Mindaugas. Apie meną ir mokslą dar kartą. In *Kultūros barai*, 2007, Nr. 1, p. 30-31.

Elektroniniai leidiniai ir dokumentai:

- Naudojant elektroninius dokumentus, nurodomi tokie patys duomenys, priklausomai nuo šaltinio rūšies, kaip nurodyta ankstesniuose šių nurodymų punktuose, išskyrus toliau numatytus papildomus duomenis ir išimtis.

- Po naudojamo šaltinio antraštės nurodoma nuorodos sudarymo data. Nuorodos sudarymo data rašoma mažąja raide laužtiniuose skliaustuose: pvz., „[žiūrėta 2009 m. kovo 5 d.]“. Po nurodytos sudarymo datos dedamas taškas.

- Po nuorodos sudarymo datos nurodoma šaltinio prieiga. Šis duomuo pateikiamas su nuoroda („Prieiga per“) o pateikta informacija turėtų būti tik apie konkretų šaltinį. Prieš adresą dedamas dvitaškis, o adresas suskaidžiamas „<...>“.

Elektroninių leidinių ir šaltinių rašymo pavyzdžiai:

1) McIntyre, M. H. *Taste Buds - How to Cultivate the Art Market*. UK: Arts Council England, 2004, p.12-13. [žiūrėta 2007 m. kovo 9 d.]. Prieiga per internetą:

<http://www.newaudiences.org.uk/documents/na_publication/php537AUc.pdf>

2) Lietuvos dailės muziejaus struktūra. [žiūrėta 2007 m. kovo 9 d.]. Prieiga per internetą:

<<http://ldmuziejus.mch.mii.lt/LDM/Struktura.htm>>

Kita naudinga informacija

Datų rašymas

- Datas rekomenduojama rašyti taip: „2010 m. sausio 1 d.“ arba „2010-01-01“.

Žodžių ne lietuvių kalba rašymas

- Žodžiai rusų kalba rašomi kirilica kursyvu.

- Terminai lotynų ir užsienio kalbomis rašomi kursyvu.

Skyrybos ženklų rašymas

- Tarp žodžio ir po jo dedamo skyrybos ženklo (taško, kablelio, kabliataškio, dvitaškio) neturi būti paliktas tarpas. Po skyrybos ženklo, išskyrus skliaustelio atidarymą, ir po jo rašomo žodžio turi būti paliekamas tarpas.

- Punktai, pateikiami po dvitaškio, žymimi skaičiais arba raidėmis. Kiekvieno punkto, pateikiamo po dvitaškio, tekstas baigiamas kabliataškiu, išskyrus paskutiniojo punkto tekstą, kuris baigiamas tašku.

Nuorodos

- Nuorodos gali būti daromos arba išnašų, arba laužtinių skliaustų būdu, tačiau darbe negalima naudoti abiejų šių būdų vienu metu.

- Puslapyje turėtų būti pateikiamos tik išnašos, susijusios su to puslapio tekstu – išnašos neturėtų būti perkeliamos į kitus puslapius.

- Jeigu darbe nuorodoms naudojamos išnašos, išnašose atitinkamos literatūros (šaltinio) pavadinimas, nurodomas taip pat, kaip ir literatūros sąraše, o po kablelio nurodomas atitinkamas to šaltinio puslapio numeris.
- Kai išnašoje minimas šaltinis buvo minėtas ankstesnėse rašto darbo išnašose, šį šaltinį galima nurodyti išnašoje naudojant „*Cit. op.*“ ir nurodant ankstesnės išnašos numerį.
- Kai išnašoje minimas šaltinis buvo minėtas prieš tai nurodytoje išnašoje, šį šaltinį galima nurodyti išnašoje naudojant „*Ibid.*“

Nuorodų rašymo pavyzdys:

¹² Lietuvos Respublikos meno kūrėjų ir jų organizacijų įstatymas. Valstybės žinios, 1996, Nr. 84 - 2002.

¹³ Drucker, Peter F. *Valdymo iššūkiai XXI amžiuje*. Vilnius: Goldratt Baltic Network, 2004, p. 45.

¹⁴ *Ibid.*, p. 14.

¹⁵ *Cit. op.* 12, 14 str.

¹⁶ *Cit. op.* 12.

Autorinis lankas (aut. l.) – 40 000 spaudos ženklų (įskaičiuojant tarpelius) teksto arba 3 000 cm² spausdinto ploto iliustracijų; jei apimties spaudos ženklais nustatyti negalima, autorinio lanko atitikmeniu laikomi 14 p.; jei mokslo darbas yra elektroninėje laikmenoje, tai autorinis lankas apskaičiuojamas tik spaudos ženklais (įskaičiuojant tarpelius).